Baranyi Tibor Imre

KIRÁLYSÁG ÉS KIRÁLYISÁG

I. A KIRÁLYSÁG ELVI ALAPJAI

1. Involúció és regresszió. A királynélküliség

Előzetesen vizsgáljuk meg, hogy melyek azok a kísérőeszmék, amelyek a királyság valódi mélységű megértését elősegíthetik és támogathatják, illetve ezzel szemben melyek azok, amelyek alapján nem lehet megérteni a monarchizmus eszméjét. Amit mindenekelőtt rögzítenünk kell, hogy evolucionisztikus vagy progresszionista alapon, tehát a fejlődéselmélet, a haladás mint elv mára általánossá vált tételezésének alapján a történelemszemlélet olyannyira tökéletlen formát ölt, amelyben egy olyan eszmét, mint amit a királyság fejez ki, következetesen, komoly ellentmondások nélkül nem lehet képviselni. Az evolucionizmus és ennek adaptált, áttételes vagy transzponált formája, a progresszionizmus szerint a különböző létformákban általános fejlődés, egy alacsonyabb rendű állapotból egy magasabb rendű állapotba való szükségszerű haladás valósul meg. A biológia területén ezt elsősorban Darwin nevéhez szokták kötni. Az egysejtűtől az állítólagos fizikai, kémiai, biológiai evolúció útján, elsősorban a „természetes szelekciónak" elkeresztelt, véletlenen alapuló elgondolás mint magyarázófaktor beiktatásával jutunk el a magasabb rendű létállapotokig. Ezt később társadalompolitikai síkra is áttették, és ennek révén állt elő az a mára általánossá vált tévképzet, miszerint a társadalmi, politikai formációkban, az államformák vonatkozásában is fejlődés, haladás érvényesül. Ebből logikailag következik, hogy az állítólagos haladás legmagasabb formája mindig az aktuális állapot, jelesül az a nyugati típusú liberáldemokratizmus, amely éppen fennáll, s lassan az egész világon elburjánzik. A progresszionizmus tehát nyilvánvalóan egy hatalmi ösztön önigazolásának segédeszköze. Az, hogy állati sorból, valamilyen majomszerű őstől emelkedik fel az ember, és ebből lesz a *homo sapiens*, a gondolkozó, intelligens, sőt „bölcs" ember, antitradicionális elképzelés. Ezen a vonalon folyamatos és körmönfont bizonyítási kísérlet tanúi vagyunk, a lassan világvallássá terebélyesedő szcientizmus nagy erőkkel dolgozik ezen, amitől azonban továbbra sem kevésbé téves az elképzelés.

Ha mindezt megfordítjuk, és azt akarjuk vizsgálni, hogy milyen társadalmi, politikai, illetve milyen, a világ és a lét kialakulásával kapcsolatos teória állt az egykor általános monarchikus szemlélet hátterében, akkor ez nem lehet más, mint a tradicionális állásfoglalás. Erről már több helyen és többször is szóltunk,[1] így e helyütt csupán a *ciklusok tanát* kell nagyon vázlatosan megemlíteni. Ez a földi, emberi világ vonatkozásában, kiváltképpen társadalmi értelemben fokozatos *alászállást* tételez, a négy korszakra vonatkozó, szanszkrit nyelven *juga-vádaként* megfogalmazott tanítás formájában, amit egy elfogulatlan szemlélődés is határozottan alátámaszt. E taní-

tás megjelent az ókori Nyugaton is, például Hésziodosznál vagy irodalmi szinten Vergiliusnál, és közvetlen vagy közvetett formában többen mások is kifejtették. A négy korszak emberi világban való megjelenését írja le, az Aranykor, az Ezüstkor, az Érc- vagy Bronzkor és végül a Vaskor vagy Sötét kor egyrészt empirikus, másrészt teoretikus tételezése értelmében. Ha figyelembe vesszük ezeket, azt mondhatjuk, hogy a Sötét kor, szanszkrit nyelven a *Kali-juga* az összes közül a legrövidebb, egyszersmind ez eredményezi a leginkább tragikus és drámai léthelyzeteket. A mi korszakunk, a jelenkor, a szorosabban vett modernitás kora ezen Sötét kor előrehaladott fázisával függ össze. Egy mértékadónak tekinthető tradicionális állásfoglalás szerint e korszak nagyjából 6480 évig tart, és Krisztus előtt 3102-ben vette kezdetét. Látható, hogy ennek a kornak, a nyugati tradíciók Vaskorának az eszkalálódó, végső fázisában járunk. Ezt az időszakot másként is leírták, a tibeti hagyományban például a „visszatartott mérgek kibocsátásának" koráról beszéltek, a germán, északi mitológiában pedig a „farkasok koráról". A hagyományok e tekintetben is nagyjából azonos álláspontón vannak, nem formailag természetesen, hanem lényegileg.

Ha Aranykorról beszélünk a királyság vonatkozásában, akkor mindenképpen előtérbe kell helyezni egy ókori görög kifejezést, az *abaszileiát*. Az *abaszileia* azt jelenti, hogy 'királynélküliség'. Az Aranykor a királynélküliség kora. Ez eredetileg olyan állapotot jelentett, ahol a számbelileg a mainál nagyságrendekkel kevesebb ember egyaránt a királyok színvonalán állt létrendileg és tudati épségét – hierarchikus tudatállapotainak és ez által a létállapotok uralását – tekintve. A királynélküliség teljesen meghamisított módon a jelenkori demokráciák és az egalizmus, az egyenlőség korának szinonimájaként vagy azzal egyenértékűként is felmerülhet, de erről szó sem lehet: ezek esetében valójában egy diametrális ellentétről van szó. A kezdetben *mindenki* király. Ezzel szemben a végidőkben, ezen belül a jelenkori demokráciákban *senki sem* király. A királyok létrendje egy eredeti, magasrendű, alá nem szállott állapot, s az ezen a létrendi szinten álló emberek körében és társadalmában nem volt szükség arra, hogy megkülönböztetett vagy kitüntetett király legyen.

„A kezdetben mindenki *király*. Ezzel szemben a végidőkben, ezen belül a jelenkori demokráciákban senki sem *király*."

2. A kasztok elkülönülése. A király mint a kasztfeletti ősállapot őrzője

Félretéve a vonatkozó parttalan és rosszindulatú félreértelmezéseket, a *kaszt* eredetileg társadalmi létmódot jelentett. Az ezzel kapcsolatos szanszkrit kifejezés a *varna*, szó szerint 'színt' jelent. A társadalom vertikális tagozódásában azokról a „színekről" van szó, amelyek a legfőbb funkciók vonatkozásában az embercsoportokat a legnagyobb eloszlásban mutatják meg. A kasztok a legfontosabb társadalmi szerepek vagy hivatások nagy csoportjait alkották. Amennyiben Aranykorról beszélünk és *abaszileiá*ról (királynélküliségről), akkor egy sajátos értelemben azt kell mondani, hogy az eredeti állapotban nem különültek el a kasztok. Kaszt*feletti* állapot érvényesült és jutott érvényre a létben, szoros összefüggésben a királynélküliséggel, hiszen annak a korszaknak az esetében, ahol mindenki király *(rex)* és – tegyük hozzá – pap *(sacerdos)* is egyben, ott kasztfelettiségről is kell beszélni. Ennek a kasztfeletti kasztnak az ind-hindú hagyományban ismert elnevezése a *hansza*, ami 'hattyút' jelent, és ami a nyugati kultúrkörben vagy művészetben is állandóan megjelenő szim-

bólum, gondoljuk például Wagner operájára, a *Lohengrin*re. Az eredeti, az aranykori állapot az emberi társadalom vonatkozásában nem mutat differenciálódást, az ember király és kasztfeletti. Az időben való előrehaladás során bekövetkező alászállás előidézi a primordiális vagy őseredeti, kasztfeletti „kaszt" differenciálódását, és elválik az első két nagy társadalmi létmód: a szellemi tekintélyt képviselő *bráhmaná*k csoportja, illetve bizonyos alászállás révén kiválik az eredeti *hansza*, kasztfeletti kasztból a *ksatriyá*k, vagyis az eredetileg helyreállító célzatú aktivitás útjára lépő harcos-lovagok típusa. Ez a két kaszt sokáig többé-kevésbé harmóniában működik. Ez jellemzi a hésziodoszi Ezüstkort, a későbbi Bronzkort, sőt nagy vonalakban a *Kali-juga* ('Sötét korszak') első fázisát. A *ksatrija–bráhmana* szembenállás, ami elsősorban a *ksatriyá*k lázadása révén nyert teret, későbbi válságtünetnek tekinthető, és általánosságban véve összefügg a modern történelemtudomány által „történelemnek" nevezett időszak kezdetével. A *ksatrija* (katonai-törvénykezői) és a *bráhmana* (sacerdotális) kaszt közötti eredeti, s létrendi rangjuknak megfelelő elkülönülésben az mutatkozott meg, hogy a szellemi kaszt mint szellemi tekintély a maga változhatatlan, örök, *perenniális* tudása révén helyreállítja önmagában az Aranykort, azonkívül doktrinális útmutatást ad az akciók, a tettek világához szorosabban kötődő *ksatriyá*k vagy harcos-lovagok számára, akik az út bejárásához szükséges rendet, egyensúlyt és harmóniát, egyszóval a békét fenntartják. Eredetileg nem volt ellentét közöttük, tehát a *bráhmaná*k, a szellemi emberek útmutatásban érvényesülő dominanciája az aktivitás és az akcionalitás síkjára lépő ember fölött egészen a legutóbbi két, két és fél ezer évvel ezelőttig – ezen a jelenlegi sötét korszak kezdetét-közepét értve – megvolt. A lényeg az, hogy minden alászállás ellenére egészen a legutóbbi időkig voltak olyanok, akik

Lohengrin mint ativarna: *az őseredeti kasztfeletti állapot őrzője*

képesek voltak saját magukban, sőt ezen túlmenően familiáris–dinasztikus vonatkozásban is megőrizni a dicsőséges, őseredeti kasztfeletti állapotot. Korábban ilyenek voltak a történelem előtti idők és olykor a történelem legfényesebb királyai; azok, akik nem pusztán elsők voltak a nemesek vagy a *ksatriyá*k között, tehát nem pusztán hatalmas mágnások vagy főurak, vagy nagy harcosok és hősök voltak, hanem mindkét kaszt gyökérkvalitásait az eredeti szét nem vált állapotban, a létezésbe *krizma*ként besugárzó szellemi fényként konzerválták. Nem felemelkedtek, hanem soha alá nem szálltak. Grandiózus tettekkel hőssé lehetett válni, de igazi királlyá nem: királynak születni kellett.

Úgy is lehet fogalmazni, hogy a királyság tudatállapot. Egy tudatállapotnak, mégpedig egy magasrendű, rendezett, fényteli tudatállapotnak a kivetülése a társadalmi, politikai megnyilvánulások síkjára. Amennyiben felmerül a királyság restaurációjának elvileg helyes igénye, akkor

ezt nem elég a formák és a külső vonatkozások szintjén arrogálnunk, hanem mindenekelőtt belső feltételeinek a meglétét kell vizsgálnunk. Ugyanez a probléma vetődik fel a király esetleges személye kapcsán. Amellett, hogy *van* király, ha ezt történelmi-jogi vonatkozásban Magyarország bontásában megvizsgáljuk, az elsődleges probléma nem is a király meg nem léte, hanem a nemzet meg nem léte, amennyiben nemzeten valamilyen rang és minőség birtoklását értjük. Nem pusztán egy adott területen élő emberek összességét tehát, hanem olyan emberekét, akikben a hierarchia, a szent uralmon alapuló rend valósága legalábbis valamilyen értelemben él. Ekkor beszélhetünk a királyság legelemibb benső feltételeinek a meglétéről. Külsőleg igenelni is fontos, mert ha valaki ebbe az irányba tájékozódik, akkor helyes és jó irányba tájékozódik. A királyság és a királyiság ugyanis megfelel az ember eredeti és normális állapotának.

Említettük, hogy az őseredeti állapotban minden ember király. Később, az általános alászállás során, egészen a történelminek nevezett időkig, némelyek, bizonyos dinasztiához kötődő magasrendű személyiségek *megmaradnak* a királyok tudati, létbeli nívóján. Ők azok, akiket a későbbi, differenciálódó korszakokban királyoknak tekintenek, és királyokként lépnek fel, királyokként uralkodnak. Királyságuk örökletes és teljes monarchia, Arisztotelész kifejezésével élve *panbaszileia*, amely a „legtökéletesebb" és amelyben „egy kézben van a főhatalom minden felett".[2]

II. A szabad királyválasztás és a nemzeti királyság problémája. Az oligarchikus deviáció

Az eddig vázolt elvi alapok átvezetnek az úgynevezett „szabad királyválasztás" és a „nemzeti királyság" problémájának köréhez. Ugyanis, ha mindezt megértjük és figyelembe vesszük, abból azonnal következik, hogy király messzemenőkig nem lehetett akárki. Aki egy olyan családból – nem dinasztiából, hanem *családból* – származik, ahol a normalitásnak megfelelő őseredeti állapot, a királyi létrend eltűnt, márpedig gyakorlatilag az emberiség egésze vonatkozásában ez áll fenn jelenleg, ott bár alkalomadtán lehetnek rendkívül magasrendű személyiségek, mégsem lesznek olyanok, mint az egykori, eredeti királyok, akik egy transzcendens eredetű *krizma* által besugárzottak. A valódi királyi dinasztiák genealógiája, eredettörténete vagy mítosza mindig a kezdet és a kezdettelen magasságába mutat, tehát nem időben és térben merülnek fel, hanem az eredeti rang *kezdettől fogva való megtartottságát* mutatják, azt, ami minden ember számára normális volt. A ciklikus alászállás közben az emberiség döntő része elveszítette ezt, míg bizonyos dinasztiákhoz tartozó magasrendű személyiségek, vagyis a királyok, a monarchák megtartották. Itt nemcsak királyságról vagy császárságról beszélünk, hanem szultanátusról, cári monarchiáról is, vagy akár kánokról, dózsékról és kalifákról. Ami ennek az eredetileg birtokolt, soha el nem veszített méltóságnak az igenlésével függ össze, az a *legitimizmus*.

„Amennyiben felmerül a királyság restaurációjának elvileg helyes igénye, akkor ezt nem elég a formák és a külső vonatkozások szintjén arrogálnunk, hanem mindenekelőtt belső feltételeinek a meglétét kell vizsgálnunk."

Ha felvetjük a nemzetfelettiség és a nemzeti királyság gondolatát, nagyon fontos rögzítenünk, hogy az eredeti, aranykori állapot megelőzi a nemzetek vagy akár a nyelvek elkülönülését, egyszóval nemzet*feletti*.[3] A királyok ebben az értelemben egyik nemzet körébe sem tartoznak, még akkor sem, hogyha uralkodásukat elsősorban egy nemzet felett és egy nemzettel való szimbiózis-

ban valósították meg. Ha megvizsgáljuk ezt a mi esetünkben, a Turul-dinasztiabeli királyok esetében, akkor azt kell mondanunk, hogy a Turulok nem magyarok, hanem Turulok. Ez a nemzetfelettiség, a dinasztiához való tartozás ugyanakkor szorosan összekapcsolódhat egy történelmi sors értelmében egy adott nemzettel, ami a Turul-dinasztiához tartozó igen magasrendű királyok vonatkozásában elsősorban a magyar nemzet volt – de nem kizárólag. Ráadásul a királyok és a dinasztiához tartozó személyiségek, legalábbis Európában egymással folyamatosan házasságra léptek. Bizonyos dinasztiákhoz tartozó királyi vér és tradíció átkerült más dinasztiákba is, ami éppen a méltóság és a rang megőrzése vonalán a legtermészetesebb dolognak tekinthető. Történelmi vonatkozásban a szabad királyválasztás gondolata folyamatosan megjelent, például olyan más szempontokból kiváló személyeknél, mint amilyen vitéz jákfai Gömbös Gyula. De látva adott esetben a jó szándékukat, mégis azt kell mondani, hogy ez nem elfogadható, mert van magasabb rendű és az eredeti állapottal kapcsolatban helyesebbnek nevezhető állásfoglalás.

A szabad királyválasztás és nemzeti királyság gondolatának a hátterében azt a pusztító *oligarchikus deviáció*t is meg kell látnunk, amelyet nagymérvű, önös és individuális ambíciók által fűtött, feltörekvő emberek táplálnak önnön érvényesülésük, hatalmi arroganciájuk érdekében. Aki nem képes valódi egységben és birodalomban gondolkozni, mert képtelen átélni önnön egységét a lét egyetemességével és a létezők teljességével, az kisebb-nagyobb oligarchiák körébe süllyed, és elveszíti az utat, amely az őseredeti állapot és egység helyreállítása irányába vezet. Természetükből fakadóan az oligarchák mindegyike többé-kevésbé szemben áll mindegyikkel, de kiváltképpen a valódi fenség birtoklójával, s ami olykor a legszánalmasabb formákat ölti: lázongó forradalmárok, portyázó szabadcsapatok, hamis tanítók és szekták, sőt végül nevetséges gittegyletek és egyéb emberi szemétdombok feletti primitív dominálássá és az azok közötti kakaskodássá süllyed – mint azt sajnálatos módon a kortárs magyar nemzeti oldal köreiben, tisztelet a kivételnek, folyamatosan tapasztaljuk –, s legvégül a mindenki háborújává lesz mindenki ellen.

III. AZ URALKODÓK HIERARCHIKUS MÉLTÓSÁGAI

Hogyha a király vagy a monarcha, az egyeduralkodó dignitását, méltóságát megvizsgáljuk, akkor itt is evolucionisztikus, tehát alászállással kapcsolatos folyamatot vehetünk észre. Az eredeti királyok az elkülönült és kitüntetett királyok korszakában az *Istenkirály* rangját tudták magukénak: ez azt fejezi ki, hogy tulajdonképpen mindent megőriztek az őseredeti szolipszisztikus állapotból, ami az Isten és ember – isteni szinten – való őseredeti azonossága, mint később Jézus Krisztus esetében. Az Istenkirály az, akiben a lét és a tudat centrumával, vagyis a metafizikai Abszolútummal vagy abszolút Metafizikummal való önazonosítás tudata és realitása fennáll. Teljesen Isten és teljesen ember egyszerre. Az Istenkirály eleven szimbóluma a metafizikai Abszolútumnak. Ez mind beavatottsági szintje, mind létbeli és tudati állapotok s akciók feletti uralma vonatkozásában elmondható.

A későbbi korokban, amikor az Istenkirályok már elhagyják a földet, maradnak az úgynevezett *szakrális királyok*, akiknek lényét még mélységesen áthatja a *sacrum* és a *szakralitás*sal való benső közösség, illetve az az irányulás-kijelölés, amit a nemzetnek – amely felett uralkodik – ő hivatott biztosítani. Ezt fejezi ki a római és német-római császárok kezdettől fogva viselt megnevezése, a *pontifex maximus*, és mindaz, ami ezzel ekvivalens. Itt eredeti formában két funkció egyesül, ponto-

sabban megőrzi eredeti szét nem vált és kompakt egységét: egyrészt a világi uralkodó, másrészt pedig a vallási, vagy még magasabb szinten a spirituális és szakrális vezető. A *pontifex maximus* szó szerint azt jelenti, hogy 'legfőbb hídépítő' (*pons* + *facere* = 'hídépítő'). A „hidat" itt úgy kell értelmezni, mint ami összeköti az evilágot és a transzcendentális világot, vagy az itt, momentán birtokolt tudatállapotot és a transzcendens tudatállapotot, hiszen a legtágabban értelmezett tudat és a totalitásban vett lét egybeesik. A „legfőbb hídépítő" elsőleges vagy spirituális feladata, hogy az evilág és a transzcendentalitás értelmében felvetődő világ között a kapcsolatot létrehozza, tehát hidat verjen, és ezen eszmei hídon vezetésével a nemzet vagy a nép – a szakrális nép, mert amikor a király szakrális, akkor a nép is az – egy felemelkedés értelmében áthaladjon, és a transzcendenciával való kapcsolatot vagy legmagasabb szinten az azonosságot megvalósítsa.

Imperator Cæsar Julius Augustus (Kr. e. 63–Kr. u. 14.) mint pontifex maximus

Ehhez nagyon szorosan kapcsolódik az *apostoli király* fogalma is, ami a keresztény hagyomány körében jelent meg. Mint ismeretes, az apostolok Jézus Krisztus tanítványai voltak, akiknek elsőleges feladata volt a kereszténység hagyománykörében az önmaguk megvalósítását célul kitűző emberek Jézus Krisztushoz, a transzcendenciához és Istenhez való vezetése. Az apostoli király funkciója szintén kettős, ezek ötvöződése az egyik legfőbb ismérve. Egyrészt világi uralkodó, kormányzó és fejedelem, másrészről pedig spirituális vezető abban a tekintetben, hogy az apostolok feladatát a saját nemzete és népe vonatkozásában képes ellátni. Ilyen értelemben az egyház legfőbb feje is. Gondoljuk arra, hogy az apostoli királyok egyik jogköre például egyházmegyék alapítása, püspökök kinevezése volt. Másik értelmezésben az apostoli király megnevezés és az apostoli királyság azt is kifejezi, hogy az apostoli király császári jogú, császári rangú uralkodónak felel meg. Itt visszatérünk a római császárság vagy éppenséggel a magyar *archiregnum* magasrendű eszméjéhez, ami a spiritualitás és a világi uralkodás két princípiumának, vagy a fentebb említett kasztok vonatkozásában a *bráhmana* és a *ksatrija*, tehát a szellemi kaszt és a harcos-lovagi kaszt jellegzetességeinek és kvalitásainak egységbe ötvözött birtoklását jelenti. A római, később a német-római császár, és az ezzel ekvivalens rangot birtoklók, amilyenek például az arab világban a *kalifá*k voltak, vagy a *wang*, a kínai császár, tehát olyan princípiumot valósítanak meg, olyan őselv testet öltését képviselik, amelyben a spirituális vezető és a világi uralkodó egy személyben jelenik meg.

A hagyomány tanításaiban és a történelem folyamán számos esetben megfigyelhető, hogy a szóban forgó három princípium világosan elkülönítve jelenik meg. Melyik ez a három princípium? Egyrészről tehát a katonai, törvényhozói funkciók primátusát birtokló, és ez által a *ksatrijá*knak, a nemességnek vagy lovagságnak a fejét képező,

képviselő alapelv, amit Indiában úgy is hívtak, hogy *rádzsa-ksatrija*, 'királyi *ksatrija*'. A másik a spirituális vezető, a *pontifex maximus*, akinek feladata az evilági, alászállott, földi tudatállapotból mint létállapotból visszavezetni a népet az eredeti állapotfeletti állapotba. És ezt a két princípiumot ötvözi a *világkirály*, vagy akár úgy is pontosíthatnánk, egybeírva, hogy *világpapkirály*, aki egyrészt pap (*sacerdos*), másrészt király (*rex*), továbbá ezek kompakt és mindkettőn túli egysége, ami megfelel az eredeti állapotnak. A három princípium tehát úgy különül el, hogy *világkirály*, *világpap* és ezek őseredeti együttese, a *világpapkirály*. Számos helyen megvoltak ennek a megfelelői. Megfigyelhető például a tibeti hagyománykörben, hogy a Bogdo Kán a világkirályi, tehát a törvényhozói, katonai funkciók vezetője, a Tasi Láma a szorosabban vett spirituális, szellemi (és lelki) vezető, és ezek kondenzált egysége lenne maga a Dalai Láma. A Dalai Láma tehát Tibet Istenkirálya. Ez a rangja, amit egészen a XIII. Dalai Lámáig képviseltek is. (A mostani, XIV. Dalai Lámát sajnálatos módon megfosztották a trónjától, országából elűzték, és indiai emigrációban kénytelen élni, ezért ezt már ilyen szépen, demonstratív módon nem tudja képviselni, de eredetileg esetében is erről lenne szó.) A héber *kabbalá*ban is megvizsgálhatjuk ezt. Ott is megjelennek ezek az őselvek: az Adonisedek, a Kohensedek és a Melkisedek princípiumok vonatkozásában. Vagy hozzánk közelebb álló példát véve, tudjuk, hogy a honfoglaló magyarságnál e hármas megosztás szintén megvolt. Megjelent a *dzsula* vagy *gyula* személyében, aki a szorosabban vett katonai vezetés reprezentánsa volt, a *horka* pedig összefüggésbe hozható a spirituális vezetéssel (annak ellenére, hogy ez a későbbiekben nem mindig jelent meg tisztán). Abban az időben Koppány képviselte ez utóbbit elsősorban, akiről az a kép él, hogy határozottan lovagi-harcos alak volt. Valószínű azonban, hogy a *horka* az *arkhé*val, tehát az ősökkel kapcsolatos, és elsősorban spirituális funkciót képviselt (amellett hogy az időben előre haladva a másik princípium ismérvei is fellelhetők benne). E kettőt ötvözte a *kende* vagy *kündü*, maga a király, aki kondenzáltan és egységbe ötvözötten birtokolta és képviselte ezt a lényegi értelemben későbbi két alapelvet. Tehát az ősi és eredeti állapot, a kasztfelettiség, a pap-királyiság (*sacerdos et rex*) eredetileg mindenki által birtokolt princípiuma az, ami később kettéválik, s a szorosabban vett *ksatrija* vagy lovagi, harcosi, illetve a spirituális vezető *bráhman*i funkciója elkülönül egymástól.

Az európai történelemben ennek elhomályosulásból adódó sajátos nem- és félreértése végül a császárság és a pápaság sajnálatos ellentétéhez vezetett. Nem az volt a probléma elsősorban, hogy a császár és a pápa külön-külön birtokolták volna a funkcióikat, hiszen ha a szent római császárt *csak úgy* tekintenénk, mint a katonai, törvényhozó hatalom legfőbb képviselőjét, aki mintegy első a *ksatrijá*k között, a római pápát pedig mint a spirituális kaszt, a szellemi tekintély legfőbb képviselőjét, akkor nem lehetne kétségbe vonni a szellemi kaszt vagy a pápa elsőbbségét és felsőbbségét. De nem erről volt szó, hiszen mint említettük, a római és a német-római császár egyik rangbeli megnevezése éppenséggel a *pontifex maximus* volt. A német-római császár, eredeti nevén a Szent Római Birodalom császára tehát képviselte azt a princípiumot, amit a római pápa, és emellett még a világi uralkodó címével és kvalitásaival is rendelkezett. E két tradicionális elv jelent meg és ütközött össze a *Ghibellin*ek/*Hohenstaufen*ek (császárság) és a *Guelf*ek/*Welf*ek (pápaság) konfliktusa esetében. Ha ezt szigorúan tradicionális alapokról megvizsgáljuk, akkor a magasabb rendű álláspontot a *Ghibellin*ek képviselték, vagyis azok, akik azt mondták, hogy a szent római császár rangban, méltóságban és létrendi fokozatában megelőzi a pápát, és azzal szemben primátu-

sa van. Mégpedig azért, mert – legalábbis elvben – egyrészt birtokolja a spirituális vezető, a *pontifex maximus* funkcióját, továbbá a királyok, a *rádzsaksatrijá*k méltóságát, egy mindkettőt megelőző őseredeti egységben.

IV. Az Isten kegyelméből uralkodó király

Az *Isten kegyelméből uralkodó király* a keresztény hagyomány körében felmerült fogalom, ami azzal függ össze, hogy az uralkodó már nem birtokolja közvetlenül azokat a kvalitásokat, amelyeket az Istenkirály, vagy akár a szakrális királyok, hanem isteni kegyelem, a transzcendencia tudati hierarchiákon keresztül való át- és leáramlása révén hajtja végre az uralkodás funkcióját. „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok" – „*Gratia autem Dei*". Ez Pál apostol korinthusiakhoz írt első levelében található (1Kor 15,10) egy rendkívül figyelemreméltó részben. Azt fejezi ki, hogy a király elsődleges funkciója továbbra is az előbb említett *pontifex*i ('hídépítői') feladat. A keresztény egyház, elsősorban doktrinális tanításaival összhangban, de áttételesen és alacsonyabb síkon erkölcsi, morális, társadalompolitikai állásfoglalásaival összhangban is, vezeti népét a *civitas dei* vagyis az 'Isten országa', 'Isten városa' állapotába. Ezt már nem közvetlen realizáltsága és az őseredeti állapottal soha meg nem szakadt egysége révén teszi, hanem azáltal, hogy egy beavatási önhelyreállítás révén kapcsolatba képes lépni az Isteni Kegyelemmel főként egy intellektuális intuíció által, valamint egy őt övező spirituális-intellektuális elit segítségével. Ez az előbb már részletezett transzcendenciának a kifejezése: tehát nem csak földi, evilági céljai vannak az Isten kegyelméből uralkodó királynak sem, nem csak gazdasági viszonyokat, evilági viszonylatokat rendez a földi jólétért – ez mellékes célja. Az Isten kegyelméből uralkodó király fő célja, hogy az ember és a társadalmi közösség, a neki rendelt nemzet(ek) valódi életfeladatát meghatározza, az annak irányába vezető utat megmutassa saját személyes realizációjának példájával, és hogy ez által az ég és a föld közötti szimbolikus átjárást szabaddá tegye. A korábban említett magasrendű fokozatok esetében ez természetesen még inkább így van. Nem arról van szó tehát, hogy kizárólag a *civitas terrena*, a 'földi világ' viszonylatait kell rendezni, ahogy azt manapság teszik a képtelen „elveken" nyugvó, s így szellemileg törvénytelen demokráciákban, az ökonománia (gazdaság-kór) és az egalizmus (egyenlősdi) világában, hanem arról, hogy van *teleológiá*ja – távlati és értelmes célja –, ami a profán, evilági, gazdasági, fizikai létezésen túlmutat. Ezt Isten országaként szimbolizálták.

V. A Habsburg-Lothringen dinasztia és a jelenkori közjogi anomália problémája

Szigorúan közjogi-legitimista alapokon a magyar királyság jelenlegi trónöröklési problémája nagyon kényes kérdés, hihetetlen érzelmeket tud korbácsolni – nem függetlenül bizonyos háttérerők sötét érdekeitől. Próbáljuk meg ne érzelmi alapon megközelíteni az ilyen típusú kérdéseket, hanem egy intellektuális intuíció által vezérelt magasrendű szellemi állásfoglalás jegyében. Nem célom e helyen tisztázni, hogy ki lenne jelenleg a törvényes uralkodó – ennek egyértelmű törvényi szabályozásai vannak, amelyeket ugyanakkor az adott helyzet sajátosságai (például a személyi alkalmatlanságok) kétségtelenül sajátos módon befolyásolhatnak. Amire viszont felhívnám a figyelmet, az annak a sajátos állapotnak a törvénytelensége, ami jelenleg „államjogi" vonatkozásban körülvesz bennünket. Itt az „államot" és a „jogot" is – sajnos – idézőjelbe kell tennünk. A rémuralmat létrehozó el-

lenséges szovjet, bolsevista megszállástól kezdve, ami 1945 tavaszától kezdett el folyamatosan és katasztrofális módon megvalósulni, az egész magyar törvényesség és államjogi vonatkozásban fennálló rend *megsemmisült*, s helyette egy, a törvénytelenség, a törvényellenesség, és egészen – szinte leírhatatlanul – sötét ellentörvények által meghatározott állapotok sajátos elegye bontakozott ki, amely a ma tapasztalható valóban leírhatatlan pusztítást vitte végbe, főként lelki-mentális értelemben a magyarság körében. Ez volt az „állami" szintre emelt bolsevista terror, amelynek első fázisa a Rákosi-Rosenfeld Mátyás-féle időszak, azután 1956-tól a Kádár-, pontosabban Kádár–Marosán–Münnich-féle vonulatra való átállás révén ment végbe. 1989-ben elérkezünk az úgynevezett „rendszerváltozáshoz", ahol a szóban forgó lényegi vonatkozásban gyakorlatilag semmi nem történt. Az 1949-es sztálini úgynevezett „alkotmányt", amelynek semmi köze nincs semmilyen valódi értelemben felvethető alkotmányhoz, az ellenség által a magyar nemzetre oktrojált valamit – amit utána elkereszteltek „alkotmánynak" – gyakorlatilag érintetlenül hagyták. Bizonyos dolgokat megfoltozgattak, megbabráltak, eljutva egészen a legutóbbi fejleményekig, a recens, úgynevezett „alaptörvényig", amelynek esetében mérleget vonva: a törvényes állapot visszaállítását valójában meg sem kísérelték, s helyette álproblémák mentén folyó, önkényes „alkotmányozó" színjáték zajlott, illetve zajlik (hiszen, úgy tűnik, az ötletelésekből adódó módosításoknak nehezen jön el a vége). Márpedig jogi alapelv az, hogy *törvénytelenség törvényességet nem eredményezhet*. Akkor sem, ha a törvénytelenség adott esetben évtizedek óta áll fenn, ami, valójában, csak súlyosbítja a helyzetet. Mindaddig tehát, amíg az 1945 tavasza óta tartó törvénytelen állapotot érdemben, deklaratíve, annak összes konzekvenciáival valaki fel nem számolja, mindenféle „alkotmánymódosításnak" nevezett bármi, teljes mértékben érvénytelen és tulajdonképpen nevetséges dolog. Az, hogy a *Preambulum*ba bekerül-e a Szent Koronára való utalás vagy hogy a trikolorba, a háromszínű magyar zászlóba belevarrjuk-e a királyi Szent Koronát, vagy sem, nominálisan nyilván érdekes, de minimális köze van a valódi lényeghez. Ugyanakkor azt is látnunk kell, hogy az illegitim köztársasági és demokratikus káoszban kifejezésre jut valami, ami az ember jelenlegi alászállott állapotát hűen tükrözi. És ha azon a módon, ahogy itt folyik a hatalom kézben tartása, pontosabban az *usurpatió*ja, a 'bitorlása', tehát ha ezeknek a viszonylatrendszereknek a körében valósítanának meg valamiféle „királyságot", az a blaszfémia, a káromlás és az árulás *non plus ultrá*ja lenne. Nem a forma az elsőlegesen fontos, amit meg kell változtatni; vagyis a monarchia, a királyság, a királyiság tökéletlen, parodisztikus képviseletének a veszélyére nagyon szigorúan és határozottan felhívnám a figyelmet. Az pedig, hogy ki lenne megfelelő helyzet esetén a király, valójában nem, vagy minimális mértékben eldöntendő kérdés, és főként nem demokratikus értelemben – vagyis a többség dönt sötét ostobasága értelmében. E kérdésre a válasz ugyanis – éppen az itt vázolt elvek és a legitimitás értelmében – adott.

De visszatérve a lényeghez, ne kövessük el elvi szinten sem ugyanazt a hibát, mint amit a reneszánsz elkövetett az ókori tradíciók vonatkozásában, hogy „újjászületés"/újjáélesztés néven gyakorlatilag a legkülsőbb formai elemek átvétele történt meg, és éppen a leglényegesebb, a spirituális vonatkozású dolgok teljes mértékben elsikkadtak, s elsikkadnának most is, ha most a magát országgyűlésnek nevező társaság a királyságot adminisztratíve kihirdetné. Lényegileg nyilvánvalóan semmi nem változna, mert ehhez a társadalom széles spektrumában nagyon fontos benső, illuminatív, a lét szemléletét és a tudat állapotainak teljességét érintő változássorozatra lenne szükség mint elengedhetetlen

előfeltételre. A királyság egy rendezett és magasrendű tudati világ szimbolikus kivetülése és megjelenése a földi, emberi világban. Ez a fontos, ez a lényeg, ez a szelleme. Ha ez megvan, akkor természetesen szó lehet arról, hogy demonstrált módon megjelenik a külső világban is mint királyság, mint monarchia, mint szultanátus, mint kalifátus, mint császárság, és sorolhatnánk, de amíg a lényeg nem áll fenn, addig a külső, formai dolgok szellemtelen változtatása irreleváns.

VI. A monarchizmus helyreállításának lehetőségei. A benső monarchia

A monarchia, a monarchiák, a monarchikus államberendezkedés az egyetlen, ami valóban megfelel a lét és a tudat hierarchikus strukturálódásának, szent uralmi renden alapuló rétegződésének és felépülésének. Ha a szomorú realitások talaján mozgunk, akkor azt kell mondani, hogy ennek a helyreállítási lehetősége – éppen lényegéből következően, ami az őseredeti állapot megőrzése – gyakorlatilag megszűnt, akár Magyarország, akár a világ vonatkozásában. Mégis rendkívüli fontosságú, hogy az iméntit kimondjuk, mert annak, akinek önmagában, önmagával kapcsolatban szellemi céljai vannak, aki emelkedettebb, és nem pusztán az evilágiság és a földi világ körében megragadható, semmitmondó életcélok jegyében próbálja az életét leélni, annak számára egy *benső, szellemi* monarchia kialakítása vagy helyreállítása elengedhetetlen. Mire gondolok? Ha csak a testre, a pusztán fizikai, testi struktúránkra vonatkoztatnánk azt az elvet, ami most társadalompolitikai síkon érvényesül, tehát, hogy állítólag mindenki egyenlő és a többség dönt, akkor például a kezemet alkotó inak, vagy a lábam izomszövetei, sőt a testemben lévő betegségokozó baktériumok és vírusok demokratikus szavazást tarthatnának arról, hogy a szívem ütemre járjon-e, és a vért és a tápanyagokat rendezett ritmusban és ideális rend szerint pumpálja-e beléjük. Ha lennének olyan lobbik és „jogvédő szervezetek" ezek között a tagok és szervek között, amelyek azt mondanák, hogy nem, ez a szabályos ütem önkényes, a szív centrális szerepe pedig egy „önkényuralomra" épül, és a szív velünk egyenlő – éppen annyira fontos vagy lényegtelen, mint mi vagyunk –, tehát ha egy egyenlőség érvényesülne, és mindegy lenne, hogy milyen rendet követ, akkor a drámai következményeket nagyon gyorsan meg lehetne tapasztalni. Ez is azt mutatja, hogy hierarchikusan rendeződik a lét, hierarchikusan rendeződik az ember, fiziológiai, fizikai struktúrája vonatkozásában is, tudatállapotairól nem is beszélve: a tompa, szétesett, asszociatív állapotoktól egészen a szupraracionális értés vagy az autonóm, kvázi teremtői akarás szintjeiig. A királyság teljesen elképzelhetetlen és botrányos egy olyan ember számára, aki mindenféle gondolatfoszlányoknak és uralatlan emócióknak korlátlanul és öntudatlanul odadobva magát a spontán asszociációk, tudati örvénylések, áramlások és infernális ösztönök valamint általa nem is sejtett eredetű szuggesztiók kaotikus világában él. Ez utóbbiak hűen megfelelnek a jelenlegi társadalmi, politikai berendezkedésnek: lassan mindenkinek mindenről van „véleménye", mindezen vélemények egyenlőek, és nem differenciálandóak minőség és érdemelvűség alapján, és ami a legbaljósabb, az emberek döntő többsége nem is sejtett eredetű szuggesztiók irányítása alatt él. Aki viszont nem így akarja élni az életét, annak a királyság, ami valamikor az időben és a térben kivetülve megjelent az emberi világban, a történelemben, nagyon fontos üzeneteket hordoz. Van egy ezoterikus vonatkozása ennek az üzenetnek – és itt nem napjaink ál- és kontraspirituális „ezogagyijára" utalok, ami lassan elárasztja világunkat, hanem arra a belső,

„A királyság egy rendezett és magasrendű tudati világ szimbolikus kivetülése és megjelenése a földi, emberi világban."

rejtett értelemre, amit eredetileg ez a kifejezés hordozott. Ez lenne a legfontosabb a lehetőségek vonatkozásában, mert konkrét aktuálpolitikai síkon – éppen a Sötét kor előrehaladottsága miatt – jóformán semmilyen visszarendeződési lehetőség nincs, vagy ha van, az sem ér semmit. Önmagában sem bizonyos struktúrák helyreállítása, sem személyek visszahozatala nem ér semmit. Egy példát véve, Bulgáriában 2001-ben Szimeon Szakszkoburgotszki néven miniszterelnökké választották az egykori cárt, II. Simeont, ami gyakorlatilag semmilyen pozitívan és spirituálisan értékelhető eredményhez nem vezetett. Ha a lényeg hiányzik, az ember tudati restaurációja, amely magasrendű állapotok fokozatos és egy szellemi út bejárása értelmében való visszaszerzését jelentené, minden külső és adminisztratív változás – a puszta jó szándéktól függetlenül, ami elengedhetetlen, de önmagában elégtelen – eredménytelen, sőt nagy eséllyel kontraproduktív. Ezek a lehetőségek a társadalom nagy része számára elvesztek, ráadásul a jelenkori emberi világ ciklusára nézve végérvényesen, ami persze nem jelenti azt, hogy egy magára valamit is adó államférfinak vagy politikai vezetőnek, nem erre, nem ezen elvek lehetőség szerinti megvalósítására kellene törekednie. Ha ugyanis nem ezen gyakorlatilag lassan lehetetlenné váló lehetőségek irányába törekszünk, megfelelően intelligens körültekintéssel, a világ még gyorsabban és még drámaibb módon fog továbbsötétedni. Egyének és mikroközösségek esetében léteznek reális lehetőségek, és ahol feltétlenül fennállnak, az az egyén: a magasrendű, önmagában magas célokat kialakítani akaró és ápolni kívánó ember esetében. Valószínűleg ez a legutolsó időkig így marad.

Sejthetőleg a metafizikai értelemben vett sötétség erői is felismerik végül és – a demokratizmus és egalizmus előre megtervezetten átmeneti kalandja után – magukévá teszik a királyság eszméjében rejlő lehetőségeket a guénoni nagy paródia,[4] egy ellen-birodalom és ellen-világkirályság értelmében. Ez a tudat és a tudatban feltáruló világ teljességének benső, szolipszisztikus uralása helyett, a csak külsőként átélt külvilág feletti materiális és terrorisztikus dominancia formájában fog érvényesülni. A globalizmus világa éppen ebbe az irányba mutat, s talán nem is olyan sokára eljön az idő, amikor a ma nagy demokratái és egalistái egy geoglobális ellenhierarchia csúcsán álló létező[5] legfőbb ügyvivőivé lesznek.

Jegyzetek

[1] Ld. például Baranyi Tibor Imre: *Fejlődő létrontás és örök Hagyomány*. Debrecen, 2005, Kvintesszencia Kiadó, 22. fejezet (A világ kialakulásának modern és tradicionális magyarázatairól).

[2] Arisztotelész: *Politika*. 3. könyv 15.

[3] Vö. Baranyi Tibor Imre: A nemzet mibenléte az Őshagyomány fényében. *Magyar Hüperión* I. évf. (2013) 11. o.

[4] René Guénon: *A mennyiség uralma és az idők jelei*. Debrecen, 2006, Kvintesszencia Kiadó, 39. fejezet (A nagy paródia, avagy a fordított spiritualitás).

[5] Ld. Baranyi Tibor Imre: I. m. 6. fejezet (666).